

Guldhornen från Gallehus

Återutgivning av text från 1889

En gratis publikation från
e-boksbiblioteket.se

Guldhornen från Gallehus

– Återutgivning

av text från 1889

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-076-9

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om ett av de märkligaste arkeologiska fynden någonsin i Norden – guldhornen från Gallehus.

Som du får läsa i den här texten förstördes guldhornen – men de bilder som fanns på dem studeras fortfarande av forskare och arkeologer.

Den här texten publicerades ursprungligen den 26 januari år 1889 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Guldhornen från Gallehus i Slesvig". Texten publicerades anonymt.

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket.se.se i oktober 2016.

Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Guldhornen från Gallehus

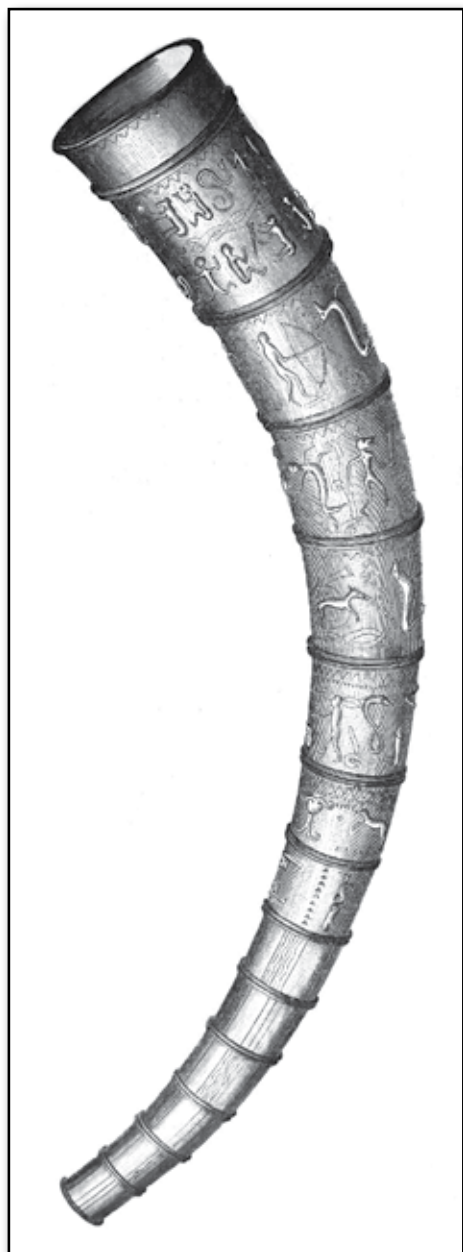
Den här texten publicerades ursprungligen den 26 januari år 1889 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Guldhornen från Gallehus i Slesvig". Texten publicerades anonymt.

Bland alla de rika fornyfynd, som gjorts i norden, intager utan tvifvel de berömda 1639 och 1734 vid Gallehus i Slesvig funna guldhornen en hedersplats. Denna omständighet, så väl som deras märkliga öden, berättiga, dem till en alldeles särskild uppmärksamhet, en uppmärksamhet som också i både äldre och nyare tider i rikt mått kommit dem till del. För det senaste bidraget till den rika literaturen i ämnet har man att tacka den framstående konstkännaren och Edda-öfversättaren, kanslirådet *Fredrik Sander*, hvilken i ett, såsom vanligt vackert utstyrdt och rikt illustrerad arbete egnat den intressanta frågan en grundlig utredning.

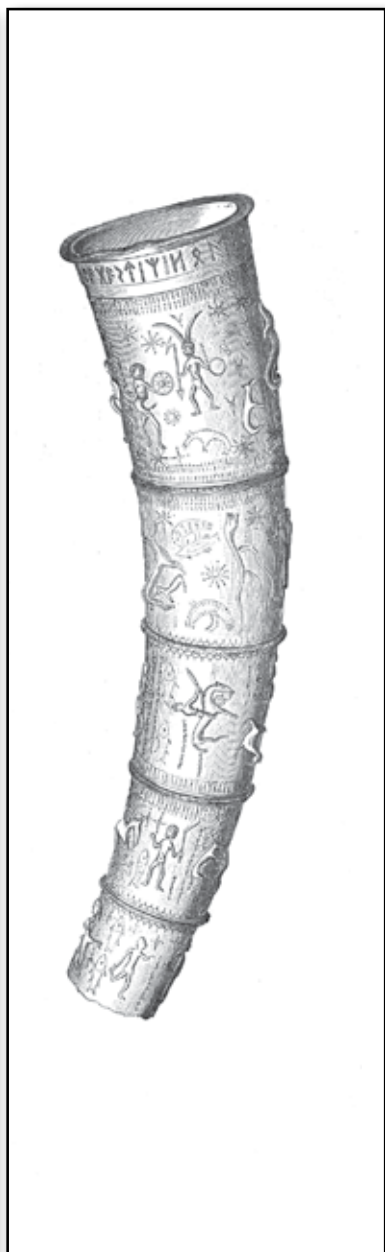
Det ena af de begge guldhornen hittades 1639 af en bondflicka och kom i Kristian V:s ego, hvilken använde det såsom dryckeskärl.

Nära ett hundra år senare, 1734, fann en bonde på samma plats det andra hornet, hvilket öfverlemnades till Kristian VI och sedan jemte det förra exemplet förvarades i konstkammaren, ända till dess beg-

ge 1802 bortstulos af en man, som låtit sig inestängas och som med falska nycklar beredde sig tillträde till de väl förvarade hornen och hvilken sedan nedsmälte de dyrbara pjeserna. De uppskattades redan då till ett metallvärde af 17000 kronor, och deras värde såsom konstverk och fornminnen var alldeles oskattbart. Redan långt förut hade åtskilliga vetenskapsmän och icke-vetenskapsmän sökt bestämma tiden för hornens tillkomst och tyda de på de samma anbragta bilder och inskrifter. Nu tilltog ifvern, och man kom (stödd på gamla teckningar öfver de försvunna hornen) fram med alla möjliga förslag och hypoteser, för hvilka hr Sander noga redogör, men vid hvilka vi här ej kunna uppehålla oss. Sjelf anser förf. att de begge hornens ålder icke går längre tillbaka än till slutet af sjetten seklet; att de begge hornens mästare arbetat under sydligt (longobardiskt?) inflytande och varit hemmastadda i den grekiska och romerska mytologien; att hornen sannolikt varit offerskänker i något hedniskt gudahus, hvilket icke hindrar att de kunnat användas till dryckeshorn vid högtidsfester eller till att blåsa menigheten samman, och att de bildliga framställningarna (se bilderna här ofvan!) hänföra sig till den nordiska mytologien samt syfta på de skilda årstiderna och deras gudomligheter.

A. Guldhornet af år 1639.

B. Guldhornet af år 1734.

Viktiga ord och personer

Eddan.

Ett samlingsnamn för en rad olika fornnordiska verser och berättelser. Berättelserna finns publicerade i två olika verk: "Poetiska Eddan" och "Snorres Edda".

Kristian V.

[1646–1699] Kung av Danmark och Norge från 1670 till sin död 1699. Startade det så kallade "Skånska kriget" 1675–1679 då Danmark försökte återerövra Skåne och Bohuslän.

Kristian VI.

[1699–1746] Kung över Danmark och Norge från 1730 tills sin död år 1746. Var mycket religiös och hans tid vid makten var relativt tillbakadragen och blygsam. Han är mest känd för sina omfattande byggprojekt, bland annat Christiansborgs slott och Hirschholms slott.

Longobarder.

Germanskt folk som också kallas langobarder. Erövrade under 500-talet delar av Italien. Den italienska regionen Lombardiet har fått sitt namn efter folket longobarderna.

Sander, Nils Fredrik.

[1828–1900] Svensk författare och poet. Är framför allt känd för sin översättningar av den poetiska Eddan. Var ledamot av Svenska Akademien från 1889 (stol nr 7).

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott«"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"

- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikinger

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)